

El valor cultural com a camp de disputa: poder, representació i indústries creatives

Publicat per [Interacció](#) [1] el 02/04/2020 - 09:11 | Última modificació: 28/04/2026 - 11:06

L'article de Eleonora Belfiore s'inscriu en un moment en què el concepte de "valor cultural" ha esdevingut central en el debat sobre polítiques culturals i indústries creatives. El text parteix d'una constatació: durant més d'una dècada, aquest debat ha estat dominat per una lectura econòmica del valor, sovint reduïda a l'impacte en el creixement o a la contribució al PIB. Aquesta hegemonia no és només analítica, sinó també política: orienta decisions públiques, legitima determinades pràctiques i invisibilitza d'altres.

Belfiore no es limita a reclamar una visió més "holística" del valor cultural. El seu desplaçament és més incisiu: proposa entendre el valor com un procés social de classificació travessat per relacions de poder. El valor no es descobreix ni es mesura simplement, sinó que s'assigna, es disputa i es legitima en contextos concrets. Això implica reconèixer que no tots els actors tenen la mateixa capacitat per definir què compta com a cultura valuosa, ni per imposar aquesta definició com a legítima.

Per desplegar aquesta hipòtesi, l'article articula una anàlisi teòrica amb un estudi de cas: un projecte participatiu amb comunitats gitanes i treballers a Anglaterra, en diàleg amb la representació mediàtica d'aquestes comunitats en productes de la indústria cultural. Aquest contrast permet mostrar una fractura que travessa el camp cultural: d'una banda, discursos institucionals i industrials que celebren l'èxit econòmic i l'impacte; de l'altra, experiències situades que evidencien processos de desposseïció simbòlica, estigmatització i manca de reconeixement.

El punt crític del text és la noció de "misrecognition" (mal reconeixement). Belfiore mostra com determinades formes de producció cultural poden generar valor econòmic i, alhora, produir violència simbòlica sobre col·lectius vulnerables. Aquesta tensió no és accidental, sinó estructural: deriva d'un sistema en què el control sobre els mecanismes de representació està desigualment distribuït. El resultat és una dissociació entre els beneficis que es computen com a "valor" i els costos socials que queden fora del marc d'avaluació.

A partir d'aquí, l'article formula una interpel·lació directa a les polítiques culturals. Si el valor cultural és un camp de lluita, la política no pot limitar-se a reflectir-lo ni a reforçar les lògiques dominants. Ha d'assumir la responsabilitat d'intervenir en la distribució del valor, del reconeixement i de la capacitat de representació. Això implica desplaçar el focus: de la defensa abstracta de la cultura cap a l'anàlisi concreta de qui defineix el seu valor, amb quins instruments i amb quins efectes.

El text, en definitiva, desmunta la idea de valor cultural com a categoria neutra i proposa entendre-la com un

dispositiu polític. Aquesta operació no només amplia el marc analític, sinó que obliga a revisar els criteris amb què es prenen decisions en cultura.

Belfiore, E. (2020). Whose cultural value? Representation, power and creative industries. *International Journal of Cultural Policy*, 26(3), 383–397. <https://doi.org/10.1080/10286632.2018.1495713> [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: valor públic de la cultura

Etiquetes: desigualtats culturals

Etiquetes: sectors culturals i creatius

Etiquetes: estudis socials de la cultura

Etiquetes: governança cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2020/valor-cultural%20>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://doi.org/10.1080/10286632.2018.1495713>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8977>